

Gildeskål kommune

DELEGERT VEDTAK

Deres ref.	Vår ref.	Dato:	Saksbehandler:	Epost:	Telefon
	2021/296	14.06.2021	Iren Førde	forire@gildeskal.kommune.no	40436252

Vedtak om dispensasjon fra reguleringsplan for Gildeskål kirkested for bygging av servicebygg

Søknaden ble behandlet etter delegert myndighet, jfr. kommunestyresak 34/20, som saksnummer 92/21.

Vedtak

Gildeskål kommune kan ikke se at hensynene bak bestemmelsen det dispenseres fra eller hensynene i lovens formålsbestemmelse blir vesentlig tilsidesatt. Dagens reguleringsplan er gammel og det er stort behov for en revisjon jf planer om utvikling på kirkestedet. Et servicebygg anses som en nødvendighet jf dagens bruk og besøk på kirkestedet. Ingen av høringsinstansene har vesentlige merknader. Det er kommunens vurdering at det foreligger en overvekt av hensyn som taler for å gi dispensasjon.

Det gis med dette dispensasjon fra reguleringsplanen for Gildeskål kirkested for oppføring av et nytt servicebygg med en slik størrelse og plassering som omsøkt i saken.

Det settes som vilkår at når byggetegningen er klar, skal den godkjennes av både fylkeskommunen og riksantikvaren, da tiltaket berører både den gamle og nye kirken.

Vedtaket er gjort med hjemmel i plan- og bygningsloven § 19-2.

Bakgrunn for saken

Saken ble behandlet av Plan og eiendomsutvalget i sak 15/21. Den har nå vært på bred høring. Bare tre av høringsinstansene har valgt å uttale seg. Ingen av dem har vesentlige merknader, og saken kan avsluttes.

Nordland fylkeskommunes uttalelse

Servicebygget vil bli et nytt og dominerende element på kirkestedet. Samtidig ser vi behovet for mer tilgjengelige toaletter og et anlegg som kan huse brannsikring til begge kirkene. Vi vil dermed ikke motsette oss oppføringen av et servicebygg på området.

Vi vurderer høyden på bygget som unødvendig høy og ber om at denne senkes. Vi vil anbefale at det anlegges et, til dels, dekkende grøntareal rundt servicebygget som et avbøtende tiltak. Parkeringsplassene som er tiltenkt ved siden av bygget bør også være grusbeltet.

Vi ber om at endelig utforming av bygget oversendes både fylkeskommunen og riksantikvaren til godkjenning, da tiltaket berører både den gamle og nye kirken.

Skulle kommunen innvilge søknaden, viser fylkeskommunen til tiltakshavers aktsomhets- og meldeplikt dersom en under markinngrep skulle støte på fornminner, jf. kulturminnelovens § 8 andre ledd. Dersom det under arbeidet skulle oppdages gamle gjenstander, ansamlinger av trekull eller unaturlige/ uventede steinkonsentrasjoner, må Kulturminner i Nordland underrettes umiddelbart. Det forutsettes at nevnte pålegg bringes videre til dem som skal utføre arbeide i marken.

Riksantikvarens uttalelse (utdrag)

I høringsuttalelsen den 02.06.2020 uttalte Riksantikvaren som fagmyndighet når det gjelder Gildeskål middelalderkirke, som er automatisk fredet i samsvar med lov om kulturminner av 9. juni 1978 nr. 50 (kml), § 4 første ledd pkt. a. Fylkeskommunen er delegert ansvaret som kulturminnemyndighet i plansaker etter plan- og bygningsloven, og ga derfor kulturminneforvaltningens samlede uttalelse til Gildeskål kommune.

I uttalelsen til fylkeskommunen skrev Riksantikvaren blant annet følgende:

For i størst mulig grad å begrense skjemming av middelalderkirkestedet, er det vesentlig at et nytt servicebygg fremstår som mest mulig dempet, både i fotavtrykk, høyde, utforming og materialbruk. Riksantikvaren vurderer at selve plasseringen av servicehuset mot høydedraget, mot nykirkens bakside, er akseptabel. Imidlertid vurderer vi at høyden på bygget må begrenses til et minimum, i henhold til vedlagte snitt er byggets høyde til gesims 2422 mm og mønehøyden er 5035 mm. Bygget er utformet med et knekt pulttak. Etter vår vurdering bør takets utforming dempes og takhøyden begrenses til det som er nødvendig for å få en tilfredsstillende bruk av bygget. Disse endringene vil bidra til at bygget fremstår mer dempet i forhold til kirkestedet. Materialvalg og fargesetting vil også være viktig for en god tilpasning til stedet.

Det må også legges inn en planbestemmelse som sier at Riksantikvaren skal godkjenne den endelige utformingen av servicebygget, jf. bestemmelsene om skjemming i kulturminneloven som det er vist til over.

Eventuelle parkeringsplasser knyttet til servicebygget og nykirken skal også anlegges uten terrengendringer og med grus som dekke. Området er i dag preget av til dels store

grusflater, og disse bør ikke utvides ytterligere. For eventuelle nye parkeringsplasser imøteser Riksantikvaren detaljplaner ved offentlig ettersyn av detaljreguleringsplanen.

I planbestemmelsen fremkommer følgende:

«Servicehus for kirkene kan oppføres i østre del av området innenfor de angitte byggegrensene. Før søknad om rammetillatelse skal planer være godkjent av Riksantikvaren.

Servicehus kan oppføres med maksimal gesimshøyde på 3,0 m og maksimal mønehøyde på 4,0 m. Bygningen skal tilpasses terreng og omgivelser. Servicehuset skal fremstå mest mulig dempet, både i fotavtrykk, høyde, utforming og materialbruk.»

Vi kan ikke se at plankartet angir noen byggegrense for bygget, og vi anmoder om at dette angis i plankartet, med den plasseringen som Riksantikvaren tidligere har kunnet akseptere.

Videre anbefaler vi at angivelsen av maksimal gesimshøyde og mønehøyde utgår av bestemmelsen, og at man i stedet gir en bestemmelse om at eventuell høyde på det nye servicebygget begrenses til kun det som er nødvendig for å få en tilfredsstillende bruk av bygget. Jf. bestemmelsene skal Riksantikvaren uansett godkjenne den endelige utformingen av nybygget.

I henhold til vår tidligere uttalelse anmoder vi også om at bestemmelsene sier noe om eventuelle parkeringsplasser knyttet til service bygget. Slik at dette fremstår som dempet uten større endringer av terrenget.

Riksantikvarens uttalelse til forslag oversendt den 14.05.2021

Etter Riksantikvarens vurdering vil forslaget til servicebygg, som er oversendt oss den 14.05.2021, ikke utilbørlig skjemme Gildeskål middelalderkirke. Riksantikvaren kan derfor stille seg bak forslaget. Bygget er nå utvidet i bakkant og noe mot sør. Den foreslått utvidelsen gir rom for et tekniskrom til slokkeanlegget som nå er under prosjektering i Gildeskål middelalderkirke. Vi mener derfor at utvidelsen er riktig fordi det er av vesentlig betydning at middelalderkirken får et godt og veltilpasset slokkeanlegg med et tilhørende godt fungerende tekniskrom.

I tråd med vår tidligere uttalelse mener vi at virkningen av nybygget kan dempes noe ved at mønehøyden på bygget må tas ned også i dette forslaget, og begrenses til kun det som er nødvendig for å få til en tilfredsstillende bruk av bygget.

Ellers opprettholder vi innspillene i vår tidligere uttalelse til plansaken, og vi anmoder om at et endelig og bearbeidet forslag til nytt servicebygg med tilhørende parkering, fremlegges for Riksantikvaren for endelig godkjenning.

Den norske kirke, Sør-Hålogaland biskop

Etter befaring på stedet sammen med Riksantikvaren i 2018 ble det fra biskopens side gitt samtykke til den da foreslåtte plasseringen av servicebygget. Siterer brev fra biskopen av 15.08.2018:

«Siden biskopen ikke har motforestillinger mot at bygget blir reist på det angitte stedet og den endelige utformingen må avgjøres i samarbeid med Riksantikvaren, mener vi at den endelige utformingen ikke trenger å forelegges biskopen. Vi godkjenner at servicebygget blir oppført på det aktuelle stedet, og lar detaljene i utformingen være opp til Riksantikvaren i samarbeid med BOARCH arkitekter.»

Det framgår av dokumentene som nå er sendt ut på høring at servicebyggets plassering er

justert med noen få meter, og selve bygget er noe endret. Det er gjort godt rede for hvilke vurderinger som ligger til grunn. Fra vår side kan vi ikke se at disse endringene påvirker saken i særlig grad, og biskopen har derfor ingen innvendinger mot den nye plasseringen av bygget.

Iren Førde
Virksomhetsleder plan og byggesak

Dette dokumentet er elektronisk godkjent og ekspedert uten signatur.

Kopi til:
Gildeskål Fellesråd